

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **Řešíme pokuty, o.s.**, se sídlem U Zlatého potoka 285, Kunice, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 11. 2018, č. j. KUOK 119447/2018, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 30. 4. 2020, č. j. 72 A 2/2019 - 37,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě - pobočky v Olomouci ze dne 30. 4. 2020, č. j. 72 A 2/2019 - 37, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Olomouce (dále jen „magistrát“) ze dne 2. 10. 2018, č. j. SMOL/234681/2018/OARMV/PZP/Her, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Toho se měl dopustit tím, že jako provozovatel motorového vozidla nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla silničního provozu na pozemních komunikacích. Neznámý řidič s vozidlem zastavil a stál dne 9. 3. 2018 v době od 13:20 do 13:35 v Olomouci v horní třetině ulice X v úseku platnosti svislé dopravní značky IP 13c – Parkoviště s parkovacím automatem, a to bez parkovacího lístku, parkovací karty nebo provedení platby parkovného formou SMS. Toto jednání neznámého řidiče vykazovalo znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) ve spojení s § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Magistrát uložil žalobci za tento přestupek pokutu

ve výši 1 500 Kč. Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 11. 2018, č. j. KUOK 119447/2018, zamítl žalobcovo odvolání.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě - pobočce v Olomouci (dále jen „krajský soud“), který jí v záhlaví uvedeným rozsudkem vyhověl a rozhodnutí žalovaného zrušil pro nepřezkoumatelnost. Konstatoval, že v obou napadených rozhodnutích není fakticky žádné odůvodnění, a nemohl tak přezkoumat, zda řidič přestupek spáchal, ani zda zaplacení parkovného formou SMS proběhlo či nikoliv.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[3] Žalovaný (dále „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Trvá na tom, že jeho rozhodnutí není nepřezkoumatelné. Podrobně rozebral celý procesní vývoj řízení, včetně úředního záznamu ze dne 9. 3. 2018, sp. zn. 2018/008698, zpracovaného Městskou policií Olomouc (dále též „městská policie“), z něž plyne, že provedenou lustrací přes platební terminál městské policie bylo zjištěno, že platba parkovného formou SMS nebyla k uvedenému vozidlu provedena. Zdůraznil, že v rámci správního řízení magistrát předvolal žalobcova zástupce k ústnímu jednání, ten se však bez omluvy nedostavil, a magistrát proto projednal přestupek v jeho nepřítomnosti. Žalobce napadl jeho rozhodnutí blanketním odvoláním, které nedoplnil ani na výzvu. Námitku údajné nepřezkoumatelnosti závěru, že parkovné nebylo uhrazeno ani SMS platbou, uplatnil poprvé až v žalobě. Zcela tak rezignoval na hájení svých zájmů v rámci správního řízení, takže nemůže následně klást žalovanému k tíži, že nepostupoval podle jeho představ. Pokud žalobce nevznášel žádné námitky v průběhu správního řízení, nemohou být rozhodnutí magistrátu a stěžovatele označena za nepřezkoumatelná jen proto, že se s nimi nevypořádala. Pokud krajský soud dospěl k závěru, že je nutné doplnit skutkový stav o dokazování, zda bylo parkování pomocí SMS zaplaceno, měl takové dokazování sám provést. Stěžovatel proto navrhl, aby byl rozsudek krajského soudu zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

[5] Žalobce se ke kasační stížnosti na výzvu nevyjádřil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost je důvodná.

pokračování

[8] S krajským soudem je možno se shodnout v jeho východiscích, tedy v judikatuře týkající se nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí, byť krajský soud citoval zejména rozhodnutí týkající se nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí posuzovaných v kasačním přezkumu. Z judikatury vyjadřující se k nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí je možno odkázat například na rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003 - 51, č. 638/2005 Sb. NSS, podle nějž rozhodnutí správního orgánu, v jehož odůvodnění nejsou uvedeny důkazy, na jejichž podkladě správní orgán dovodil své závěry, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., zatímco nejsou-li důkazy obsaženy ani ve správním spise, nemá skutkový stav, který vzal správní orgán za základ svého rozhodnutí, oporu ve spise, což je vada ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Rozšířený senát pak v usnesení ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 74, č. 1566/2008 Sb. NSS, připomněl, že je *„třeba, aby nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů byla vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Každý z orgánů, které se otázkou přezkoumatelnosti zabývají, proto má povinnost postupovat tak, aby, je-li to byť i jen ve vztahu k části důvodů přezkoumávaného rozhodnutí možné, se v co největší možné míře zabýval podstatou těchto důvodů.“*

[9] NSS na rozdíl od krajského soudu takovou vadu v rozhodování žalovaného a magistrátu neshledal. Sám krajský soud v bodě 18. svého rozsudku pouze stručně konstatoval: *„V posuzovaném případě nejde o ‚slabé‘ nebo ‚nedostatečné‘ či ‚málo formální‘ odůvodnění. V obou napadených rozhodnutích není fakticky žádné odůvodnění. Soud tak nemohl přezkoumat, zda řidič přestupek spáchal, ani zda zaplacení parkovného formou SMS proběhlo či nikoliv, a další rozhodovací důvody. Správní orgány se k těmto otázkám nevyjádřily vůbec, nevedly žádné úvahy, neuvedly skutková zjištění, ani z čeho je zjistily, ani skutkové závěry.“*

[10] Na základě tohoto stručného konstatování zrušil rozhodnutí žalovaného jako nepřezkoumatelné ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. NSS však vadu konstatovanou krajským soudem v napadeném rozhodnutí nespatřuje. Již magistrát ve svém prvostupňovém rozhodnutí ze dne 2. 10. 2018 podrobně popsal, v čem přestupek spatřuje, když v prvním odstavci uvedl, že na základě oznámení přestupku městskou policií bylo zjištěno, že se měl neznámý pachatel dopustit přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu tím, že dne 9. 3. 2018 v době od 13:20 do 13:35 v Olomouci, v horní třetině ul. X, neoprávněně zastavil a stál s mot. vozidlem tov. zn. Jaguár, RZ: X, v úseku platnosti svislé dopravní značky IP 13c - Parkoviště s parkovacím automatem - s dodatkovou tabulkou a textem: *„Placené parkoviště pracovní dny 9.00 – 18.00 hod. s park. lístkem, parkovací kartou nebo po úhradě SMS platby 30,- Kč/hod.“*, bez parkovacího lístku, parkovací karty nebo provedení platby parkovného formou SMS, čímž z jeho strany došlo k porušení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. V oznámení od městské policie bylo uvedeno, že provozovatelem tohoto vozidla je žalobce. Dále magistrát popsal procesní průběh řízení a konstatoval, že vycházel z oznámení městské policie, konkrétně z fotodokumentace a úředních záznamů. Dále pak tento přestupek právně kvalifikoval a uvážil o výši pokuty. Žalovaný následně v reakci na blanketní odvolání žalobce, které nebylo ani na výzvu doplněno o náležitosti uvedené v § 82 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb.,

správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, konstatoval totožná zjištění jako předtím magistrát.

[11] NSS neshledává na tomto odůvodnění nic nedostatečného, naopak plně odpovídá povaze přestupku a žalobcově procesní pasivitě během celého správního řízení. Již z rozhodnutí magistrátu jasné plyne splnění všech podstatných znaků přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) ve spojení s § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Jasně je v něm identifikováno vozidlo, jeho provozovatel, přesné místo a doba parkování bez zaplacení poplatku a konstatování, že poplatek za parkování nebyl uhrazen. Tato konstatování jsou navíc plně opřena o obsah správního spisu, v němž se nachází oznámení podezření ze spáchání přestupku od městské policie ze dne 28. 3. 2018, úřední záznam ze dne 9. 3. 2018, popisující právě popsané skutkové okolnosti, fotodokumentace ze dne 9. 3. 2018 v podobě fotografie automobilu s jeho přesným umístěním v ulici, záběrem celého vozidla a dále detailním záběrem předního skla, za nímž se nenachází doklad o uhrazení parkovného, a úřední záznam ze dne 28. 3. 2018, podle něž se pachatele přestupku nepodařilo zjistit, ale byl zjištěn provozovatel vozidla. To je v případě přestupku parkování bez zaplacení poplatku za parkování nutno označit za dostatečně zjištěný skutkový stav.

[12] Krajský soud samostatně uvedl, že „nemohl přezkoumat, zda řidič přestupek spáchal, ani zda zaplacení parkovného formou SMS proběhlo či nikoliv“. Tím reagoval na žalobní námitku, v níž žalobce tvrdil, že žalovaný v odůvodnění nijak neodůvodnil, jak dospěl k závěru, že vozidlo v daném místě parkovalo, ač parkovné nebylo zaplaceno SMS platbou.

[13] Na takovou žalobní námitku plně dopadá právní názor vyjádřený (zde v kontextu zpochybňovaného měření rychlosti) v rozsudku NSS ze dne 4. 12. 2013, č. j. 1 As 83/2013 - 60, podle něž „[j]e obecně vhodné, aby stěžovatel neuchovával paletu námitek proti přestupkovému rozhodnutí na pozdější dobu, ale uplatnil je již v prvním stupni přestupkového řízení. Jinak se stěžovatel zbytečně připraví o posouzení námitek v obou instancích správního řízení. Navíc se může teprve ex post podaná obrana o chybách měření jevit dle kontextu věci i jako účelová.“

[14] Právě tak se jeví i obrana žalobce v nyní posuzované věci. V rozhodnutích obou stupňů bylo jasné konstatováno zjištění, že parkovné nebylo uhrazeno žádným ze způsobů, kterými je bylo možno uhradit. Tento znak přestupku tedy byl v rozhodnutí vyjádřen a měl oporu ve spisovém materiálu. Z fotodokumentace je patrné, že za předním sklem vozidla není žádné potvrzení o uhrazení parkovného, a v úředním záznamu městské policie ze dne 9. 3. 2018 je jasné uvedeno, že vozidlo „nemá žádný parkovací lístek nebo kartu na viditelném místě. Provedenou lustrací přes platební portál informačního systému MPO bylo dále zjištěno, že k výše uvedenému vozidlu nebyla provedena platba parkovného formou SMS.“

[15] Právě úřední záznam o prověřování neprovedení platby prostřednictvím SMS je dostatečným důkazem i podle judikatury NSS. Ten v obdobné situaci v rozsudku ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 - 40, konstatoval: „Pokud jde o platbu prostřednictvím SMS, ani zde nebyl dán důvod k pochybnostem. Policie podle úředního záznamu zaplacení touto formou

pokračování

ověřovala a stěžovatelka tuto skutečnost v průběhu celého správního řízení nezpochybnila.“ Právě takové jednoduché prověření informačním systémem je způsobem, jak je možno platbu parkovného pomocí SMS ověřit. NSS v rozsudku ze dne 27. 3. 2019, č. j. 2 As 383/2017 - 46, shrnul „obecně známý fakt o fungování ‚SMS parkovného‘, které je spravováno k tomu určeným elektronickým systémem. Ten obvykle obsahuje evidenci uhrazených plateb za parkování spojených s označením místa a času, pro které je parkování placeno, registrační značku auta, za něž tak bylo činěno, číslo mobilního telefonu, z něhož byla platební SMS odeslána, a případně dalšími údaji (například kontrolní kód, jenž má zajistit, že SMS stvrzující zaplacení nebude kopírována a použita opakovaně či jinak neoprávněně využívána). Takovýto systém nepochybně umožňuje i vytvoření jednoduchého výstupu z předmětné evidence, tj. výpisu úhrad za parkovné pro určité časové období a místo, podle potřeby následného ověření plateb.“

[16] Žalobce měl dostatek příležitostí k tomu, aby zpochybnil základní tvrzení magistrátu, že poplatek za parkování nebyl uhrazen, a aby konkrétně uvedl, kterou z forem jej uhradil, ať už poté, co mu byla dne 24. 4. 2018 doručena výzva k uhrazení pokuty, nebo následně v reakci na příkaz magistrátu ze dne 18. 6. 2018 a v následném správním řízení na prvním a druhém stupni. Za situace, kdy tak neučinil a netvrdil, že parkovné uhradil a jakou formou, by v rozhodnutí magistrátu dostačovalo i prosté konstatování, že poplatek za parkování nebyl uhrazen žádným z předpokládaných způsobů, neboť právě to je znakem daného přestupku. Pokud magistrát možné formy úhrady ve svém rozhodnutí uvedl, nezaložil tím sám sobě povinnost, aby ke každé z ní rozepisoval, jak konkrétně ověřil, že ani tímto způsobem nebyl poplatek za parkování uhrazen.

[17] Na rozdíl od krajského soudu proto NSS uzavírá, že konstatování nezaplacení poplatku za parkování žádnou z předpokládaných forem v rozhodnutí správních orgánů obou stupňů bylo třeba pokládat za zcela dostatečné v situaci, kdy žalobce během správního řízení vůbec netvrdil, že některou z nich úhradu parkového provedl. Teprve takové tvrzení by správním orgánům založilo povinnost konkrétně prokazovat, že žalobcem uváděnou formou nebylo parkovné zaplacené. Zaplacení formou SMS ostatně žalobce nenamítal ani v žalobě, v ní pouze tvrdil, že závěr o neuhrazení formou SMS nelze přezkoumat. Z dokumentů založených ve správním spise je však patrné, že magistrát, respektive městská policie, prověřila a zdokumentovala všechny možné způsoby platby. Za situace, kdy zůstal žalobce ve správním řízení pasivní a netvrdil, že poplatek za parkování některým ze způsobů uhradil, nebylo povinností magistrátu a následně žalovaného se ve svých rozhodnutích samostatně vyjadřovat ke každému z těchto způsobů.

[18] Nelze se tak ztotožnit s tvrzením krajského soudu, že v rozhodnutí obou stupňů správních orgánů „není fakticky žádné odůvodnění“. Obě rozhodnutí jsou totiž odůvodněna tak, že prokazují naplnění znaků přestupku, za něž byl žalobce poškozen, a nedostatek těchto rozhodnutí nelze spatřovat v tom, že správní orgány nezareagovaly na tvrzení ohledně zaplacení parkovného formou SMS, která žalobce ve správním řízení neučinil. Z rozsudku krajského soudu naopak není zjevné, na základě jakých úvah dospěl k opačnému závěru, a jeho rozsudek je proto stižen nepřezkoumatelností spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] NSS proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, neboť rozhodnutí žalovaného nebylo stíženo nepřezkoumatelností ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud bude v souladu se závazným právním názorem NSS (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) povinen o žalobě rozhodnout znovu.

[20] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. července 2020

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu